Základní škola
Miroslav, okres Znojmo, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Příloha školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Ředitelka školy: Mgr. Jana Kadlecová

Charakteristika přípravné třídy

Od školního roku 2021/22 je ve škole zřízen přípravný ročník. Vzdělávací program respektuje RVP pro předškolní vzdělávání, jeho hlavní principy a cíle. Předpokládá, že i pro dítě v předškolním věku mohou být na určité úrovni dosažitelné klíčové kompetence (k učení, řešení problému, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské). Cílem přípravného ročníku je systematicky připravovat děti, které mají z určitých důvodů doporučen odklad školní docházky, jsou sociálně znevýhodněny a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Naší snahou je vytvořit pro dětí přípravné třídy příjemné prostředí, ve kterém se budou cítit bezpečně a spokojeně a zajistit pro každé dítě skutečně přínosné a smysluplné vzdělávání

Obsahové, časové a organizační vymezení přípravné třídy

Školní vzdělávací program přípravné třídy je součástí školního vzdělávacího programu školy vycházející z RVP předškolní výchovy a současně RVP ZŠ.

Výchovně vzdělávací obsah je rozdělen do několika vzdělávacích bloků, vždy s přihlédnutím na potřeby dětí. Ty se učí dovednosti, které budou potřebovat do školy, ovšem hravou formou. Není to klasická výuka. Struktura vyučovacích bloků je tvořena v duchu střídání různých aktivit na různých místech.

Časový rozsah aktivit je 20 hodin týdně a jsou realizovány v nově vytvořené třídě v přízemí budovy školy II, v herně nebo ve venkovním prostředí. Společně s 1. stupněm se děti zúčastňují kulturních a společenských akcí, mají možnost navštěvovat ranní i odpolední družinu a stravovat se ve školní jídelně. Do přípravného ročníku může být za řazeno maximálně 15 dětí, které mají doporučení odborného lékaře a pedagogicko-psychologické poradny. Součásti přípravy je grafomotorika a logopedická péče. Přípravný ročník se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují. V závěru školního roku žáci obdrží slovní hodnocení.

Cíle přípravné třídy

Přípravná třída je zřízena na základě potřeb dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, přednostně dětí, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

Cílem přípravné třídy je poskytnout dítěti individuální pomoc v oblasti, ve které nyní selhává, připravit ho na bezproblémový nástup do 1. třídy v následujícím školním roce. Dítě by mělo získat předpoklady ke zvládání každodenních nároků využíváním účinných metod a forem práce s ohledem na jeho potřeby. Dalším cílem je vést děti k samostatnosti, k posilování jejich sebevědomí a k prodlužování záměrné pozornosti.

Činnost je v souladu se závěry specialistů – logopedů, psychologů a speciálních pedagogů. Důraz je kladen i na úzkou spolupráci s rodiči a je nastavena také součinnost se školním speciálním pedagogem v rámci školního poradenského pracoviště.

Činnosti v přípravné třídě probíhají hravě v rámci integrovaných celků. Forma práce je však více organizována ve srovnání s mateřskou školou. Do výchovného a vzdělávacího procesu jsou zařazovány nové moderní programy. Děti nejsou přetěžovány, aktivity jsou přizpůsobovány jejich možnostem.

Podmínky a organizace vzdělávání v přípravné třídě

Povinné předškolní vzdělávání

Novela školského zákona (zákon č. 561/2005 Sb.), zavedla s účinností od 1. 9. 2017 povinné předškolní vzdělávání dětí od pěti let věku. Jednou z možností, jak toto vzdělávání uskutečnit, je navštěvování přípravného ročníku. Toto se týká i dětí s odkladem povinné školní docházky, kterým je tato možnost doporučena školským poradenským zařízením nebo klinickým psychologem a pediatrem. Do přípravné třídy jsou přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. O zařazování dětí do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení, které k žádosti přiloží zákonný zástupce. Přijímací řízení podléhá správnímu řádu a řídí se metodickými pokyny MŠMT.

Materiální vybavení

Třída přípravného ročníku je umístěna v přízemí vedlejší budovy školy. Třídu tvoří zóna pracovní a odpočinková. Zóna pracovní je vybavena žákovskými stolky a židlemi, zónu odpočinkovou tvoří koberec. Prostorové uspořádání vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí s možností variabilního uspořádání pracovních míst. Děti mohou využívat i chromebooky. Toalety jsou umístěny na chodbě poblíž třídy. Ve škole je dostatek místa pro pohybové činnosti, děti využívají tělocvičny, hřiště u základní školy a zahradu.

Personální podmínky

V přípravné třídě pracuje paní učitelka s kvalifikací pro školní vzdělávání s praxí v ZŠ. Na základě doporučení školského poradenského zařízení p. učitelka spolupracuje se školním speciálním pedagogem, výchovnou poradkyní, třídními učitelkami prvního ročníku a vychovatelkou školní družiny.

Životospráva

Ve škole je po dobu pobytu dětí zajištěn za úplatu oběd. Dopolední svačinku a pití si děti přinášejí z domu. Děti, které navštěvují odpoledne školní družinu, si odpolední svačinku nosí z domova. Ve škole jsou děti z přípravného ročníku zapojeny do projektu „Ovoce do škol“ a „Mléko do škol“.

Psychosociální podmínky

V přípravné třídě se pracuje podle ŠVP pro přípravnou třídu. Pro bezproblémový chod je nezbytné, aby se děti i jejich zákonní zástupci cítili v prostředí přípravné třídy dobře, jistě a bezpečně. Všem dětem je dána možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situace. Každému dítěti je poskytnut přiměřený čas, aby se bez potíží a zvýšeného stresu adaptovalo na nový kolektiv dětí, paní učitelku a asistentku pedagoga. Učitelka i asistentka pedagoga

respektují potřeby dětí – lidské, vývojové a individuální, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou přetěžovány či stresovány spěchem a nepřiměřenými nároky.

Řízené činnosti jsou prokládány pohybovými a relaxačními chvilkami, odpočinkem, hrou. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Děti jsou vedeny jasnými a srozumitelnými pokyny. Třída je pro děti kamarádským a přívětivým společenstvím, ve kterém jsou zpravidla rády. Jsou vedeny k přímé komunikaci s učitelkou a její přístup k dětem je podporující, sympatizující a vstřícný. Vzdělávací nabídka odpovídá mentální úrovni předškolního dítěte. Učitelka počítá s aktivní spoluúčastí dětí na předkládaných činnostech. Vytváří dětem prostředí s podnětnými hračkami a pomůckami, stává se průvodcem her, motivuje a probouzí zájem o vzdělávací činnosti. Děti jsou vedeny k samostatnému rozhodování.

Učitelka podporuje děti v samostatné práci a oceňuje konkrétní výkony, dává jim zpětnou vazbu. Vztahy mezi dětmi a dospělými stojí na vzájemné důvěře, toleranci, respektu a zdvořilosti. Děti jsou vedeny k vzájemné solidaritě a pomoci. Přiměřeně věku dětí, avšak důsledně, se snaží dospělí vést děti k povinnostem a jejich plnění, zdravému asertivnímu chování, k dodržování stanovených pravidel a k odpovědnosti za své chování. Učitelka cíleně podporuje a buduje dobré vztahy mezi dětmi ve třídě a tím nenásilnou formou vede prevenci proti šikaně.

Organizace vzdělávání a provoz přípravné třídy

Vyučování probíhá v několika blocích, vždy s přihlédnutím k potřebám dětí.

Ty se učí dovednosti, které budou potřebovat do školy, ovšem hravou formou. Není to klasická výuka. Struktura vyučovacích bloků je tvořena v duchu střídání různých aktivit na různých místech.

Děti přicházejí do přípravné třídy v 7:40 hodin. Pozdější příchod je nutno předem domluvit. Konec vyučování v přípravné třídě je v 11.40 hodin. Po skončení vzdělávání v přípravné třídě přecházejí děti do školní družiny nebo odcházejí s rodiči domů. Provoz školní družiny je stanoven od 6:15 do 16:30 hodin.

Odchody dětí mimo stanovený rámec jsou řešeny elektronickou formou, prostřednictvím Bakalářů.

Režim dne:

Časy se mohou prolínat a měnit dle konkrétní situace.

7:40 – 8:00	Příchod dětí, příprava pracovního místa, hygiena, spontánní hra
8:00 – 8:20	Ranní komunitní kruh, logopedická chvilka, jazyková a artikulační cvičení
8:20 – 8:45	Pohybové hry a aktivity v herně, zdravotní cvičení
8:45 – 9:15	Vzdělávací aktivity, rozvoj smyslového vnímání
9:15 - 10:00	Osobní hygiena, svačina, spontánní hry individuální práce, relaxační cvičení,

10:00 – 10:40	Výtvarné, pracovní a hudební aktivity
10:40 – 11:30	Pobyt venku, pohybové a sportovní aktivity
11:30 – 11:40	Hodnocení dne, příprava a odchod na oběd, předání dětí do školní družiny

Denní program v přípravné třídě je flexibilní a pružně reaguje na potřeby dětí. V počátečním období jsou zařazovány činnosti ve velmi krátkých celcích s větším poměrem řízených a volných her dětí. Poměr spontánních a řízených činností je během dne vyvážený. Postupem školního roku se poměr činností obrací ve prospěch činností vzdělávacích. Počítá se i s aktivitami, které škola organizuje nad rámec běžného programu dle aktuální nabídky.

Omlouvání dětí v přípravné třídě se řídí Školním řádem. Omluvit nepřítomnost dítěte je nutné písemně do notýsku nebo přes e – mail na adresu třídního učitele, případně omluvenkou v systému Bakaláři.

Při nástupu do přípravné třídy je dětem umožněn individuální adaptační režim, a to podle jejich potřeb, který je možné dohodnout s paní učitelkou ve třídě.

Rodiče jsou povinni nahlásit průběžně všechny změny v osobních údajích a změny zdravotního stavu dítěte a také poskytnout aktuální telefonní číslo.

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí

Třídní učitelka a vedení školy spolupracuje se zákonnými zástupci dětí s cílem uskutečňovat aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí, prohlubovat vzájemné výchovné působení školy a rodiny. Zákonní zástupci mají právo být informováni o průběhu vzdělávání svého dítěte. Mají možnost se aktivně podílet na dění v přípravné třídě, mohou se účastnit různých programů a akcí přípravné třídy v souladu s aktuálně platnými hygienickými opatřeními. Mohou kdykoli požádat o konzultaci s třídní učitelkou, výchovnou poradkyní či speciálním pedagogem. Konzultace se uskuteční po předchozí domluvě termínu.

O činnostech v přípravné třídě jsou zákonní zástupci pravidelně informováni elektronicky, prostřednictvím Bakalářů, osobně při příchodu a odchodu ze školy, v době konzultačních hodin a na třídních schůzkách, také telefonicky. O činnosti školy jsou rodiče informováni také prostřednictvím webových stránek školy: https://www.zsmiroslav.cz.

Ve vztahu k rodičům vyučující v přípravné třídě:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- pravidelně informuje zákonné zástupce o průběhu vzdělávání jeho dítěte, vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění, užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§ 16 odst. 1 školského zákona).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů (§ 16 odst. 3 školského zákona). Podpůrná opatření prvního stupně realizuje škola. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školního poradenského zařízení (§ 16 odst. 2 školského zákona). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky 27/2016 Sb.

Škola úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, odbornými lékaři a OSPOD. Pro každé dítě vypracuje PPP vstupní zprávu, na jejímž základě je dítě do přípravné třídy přijímáno, a která poskytuje základní informace o osobní anamnéze dítěte, včetně speciálních vzdělávacích potřeb, stavu výslovnosti, lateralitě apod.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobit tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pokud během školního roku vyučující zjistí u dítěte zaostávání oproti vrstevníkům, stanoví pro dítě podpůrná opatření a doporučí zákonným zástupcům vyšetření (případně kontrolní vyšetření) ve školském poradenském zařízení. Pokud jsou dítěti přiznána podpůrná opatření, na základě tohoto vyšetření, vypracované zprávy a doporučení, třídní učitelka společně s výchovnou poradkyní nastaví jejich čerpání. Je-li třeba vypracovat Individuální vzdělávací plán (IVP), vypracovává jej třídní učitelka ve spolupráci s výchovnou poradkyní.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Jelikož děti předškolního věku procházejí různým obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, není vždy jednoduché rozlišit, zda jde o nadání dítěte či o akcelerovaný vývoj v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále individuálně podporováno a je mu umožněno se dále rozvíjet. Jsou pro něj připraveny rozvíjející činnosti a zákonní zástupci dítěte jsou informováni o možnosti spolupráce se školským poradenským zařízením.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pokud se ve skupině vyskytnou děti cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele přípravné třídy při osvojování českého jazyka.

Základní škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání, uzpůsobí tomu didaktické postupy a děti cíleně podporuje v osvojování českého jazyka.

V případě počtu 4 a více dětí cizinců již není možné se jim v rámci vzdělávání ve třídě dostatečně individuálně věnovat a poskytovat jim dostatečnou jazykovou přípravu (rozsah 1 hodina týdně), a proto je třeba zřídit skupinu/y pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého

přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud má škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností.

Podpůrným metodickým materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, které lze využívat ať již v rámci jazykové přípravy v povinném předškolním vzdělávání, tak i při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do základní školy.

Charakteristika vzdělávacího programu

Škola má vypracovaný vlastní Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu s názvem „Připravujeme se do školy“. Program vychází z RVP pro předškolní vzdělávání. Cílem vzdělávání je rozvoj osobnosti dítěte, jeho individuality s pozitivním vztahem k sobě, k druhým lidem (spolužákům, dospělým) a ke svému okolí, rozvoj jeho tvořivosti, samostatnosti, iniciativy, odpovědnosti a schopnosti spolupráce v kolektivu vrstevníků. Zaměření sleduje postupné vyrovnávání vývoje dětí a jejich přípravu na úspěšné zahájení povinné školní docházky. Je uplatňován přísně individualizovaný přístup, který efektivně vyrovnává nedostatky v rozvoji dítěte. Pracuje se s neustálou zpětnou vazbou, v rámci pedagogické diagnostiky se průběžně sledují a vyhodnocují individuální rozvojové a vzdělávací pokroky jednotlivců. Výsledky takto pojaté diagnostiky jsou východiskem pro konkrétní pedagogická opatření.

Děti jsou vzdělávány v rozsahu 20 hodin týdně. Na závěr školního roku je na každé dítě vypracována závěrečná zpráva o výsledcích předškolního vzdělávání, kterou obdrží zákonný zástupce dítěte. Zpráva je součástí dokumentace školy.

Vymezení výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy

Úkolem ŠVP je všestranné rozvíjení dítěte vytvářením základů klíčových kompetencí.

1. **Kompetence k učení**
   - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na nabídnutou činnost a záměrně si zapamatuje
   - při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat dle instrukcí a pokynů a je schopno se dobrat výsledků
   - odhaduje své cíle, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
   - pokud dostává ocenění, učí se s chutí
   - klade otázky a hledá na ně odpovědi
   - chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí

- raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který ho obklopuje
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení soustředně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí

2. **Kompetence k řešení problémů**
   - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje a snaží se sám dosáhnout výsledku, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní nápady, využívá fantazie)
   - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů, zpřesňuje si početní představy
   - rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k cíli, a ta, která funkční nejsou – dokáže se rozhodnout mezi nimi
   - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu
   - všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
   - snaží se pochopit, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli
3. **Kompetence komunikativní**
   - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky otázky, odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje na smysluplný dialog
   - dokáže slovně vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými…)
   - umí používat komunikaci verbální i neverbální
   - komunikuje bez zábran i ostychu s dětmi i dospělými
   - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu
   - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
   - užívá informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon…)
   - postupně si vytváří elementární předpoklady pro výuku cizích jazyků
4. **Kompetence sociální a personální**
   - samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si tvořit svůj názor a vyjádřit jej
   - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
   - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnosti k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování a agresivitu, lhostejnost

- ve skupině se dokáže prosadit, i podřídit, v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského styku
- je schopné druhé respektovat, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla
- při setkávání se s neznámými lidmi se chová obezřetně
- je schopné chápat různorodost a odlišnost lidí a být k nim tolerantní
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, vzniklé konflikty lze řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte

5. **Kompetence činnostní a občanské**
   - své činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, vyhodnocovat
   - dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky a poznávat své slabé stránky
   - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, dokáže se přizpůsobovat daným okolnostem
   - chápe, že při tom, co dělá, se může rozhodovat svobodně, a také za svá rozhodnutí přebírá zodpovědnost
   - má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, při plnění úkolů a povinností, váží si práce a úsilí druhých
   - má dětskou představu o tom, co odpovídá základním lidským hodnotám
   - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, chápe potřebu je dodržovat
   - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit; chápe, že lidé mají stejnou hodnotu, zajímá se o druhé
   - svým chováním se podílí na tvorbě prostředí, ve kterém žije; záleží mu na něm, ví, že ho může ovlivnit, je činorodý, pracovitý a není lhostejný
   - dbá na osobní zdraví a bezpečí své i ostatních; chová se odpovědně s ohledem na bezpečné okolní přírodní i společenské prostředí

Vzdělávací obsah

V souladu se školským zákonem je učivo přípravného ročníku uspořádáno do ucelených částí – integrovaných bloků. Integrované bloky jsou koncipovány tak, aby vycházely z přirozených vzdělávacích potřeb dětí, aby dětem umožnily nenásilnou a hravou cestou získat poznatky z různých oblastí lidského života a ty pak uplatnit v praktickém životě a pro další učení. Zaměření integrovaných bloků navazuje na dosavadní zkušenosti dítěte a ze skutečností, které jsou blízké jemu a jeho rodině.

Náplní integrovaných bloků se snažíme v přípravném ročníku splnit hlavní vzdělávací cíle, které vycházejí z RVP pro předškolní vzdělávání.

Hlavní vzdělávací cíle v přípravném ročníku

- celkový rozvoj osobnosti dítěte a postupné dorovnání vývoje dítěte
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost s vlastním názorem
- osvojení základních mravních hodnot, na nichž je založena společnost

Integrované bloky

Integrované bloky jsou časově řazeny a uzpůsobeny ročním obdobím:

PODZIM

ZIMA

JARO

LÉTO

Charakteristika integrovaných bloků

PODZIM

ZAČÍNÁME SPOLEČNĚ

Témata:

1. Jsem předškolák v přípravné třídě
   - seznámení s novým prostředím, poznat umístění své třídy, znát své jméno, značku, zaměstnanci ve škole, zásady správného chování – zdravení, děkování.
2. Moje třída, kamarádi a já
   - sžití s novým kolektivem, znát jména a značky spolužáků
   - sebeobsluha, poznat své věci, vědět kam patří
   - umět si po sobě uklidit, vědět kam věci patří
   - hračky a školní potřeby
3. Bezpečná cesta do školy

- cesta z domova do školy – chůze po chodníku, přechody
- okolí školy, park, hřiště
- signalizace semaforu, základní dopravní značky, reflexní oblečení
- autosedačky, jízdní kola, přilby
- dopravní prostředky
- integrovaný záchranný systém

4. Naše rodina, moje adresa
   - naše rodina – příbuzenské vztahy
   - náš byt – vybavenost, přístroje v domácnosti, funkce místností adresa

Očekávané výstupy:

- dítě se zvládne orientovat v přípravné třídě a v jejím okolí
- zvládne se odloučit od rodičů
- dokáže si uklidit své pracovní místo a oblečení v šatně
- zvládne si zapamatovat jména spolužáků a zapojit se do běžného života přípravné třídy
- dokáže si vhodnou formou říci o to, co potřebuje
- dokáže se zorientovat v okolí školy
- dokáže vybrat vhodnou cestu do školy
- dokáže rozlišit nebezpečné chování při pobytu na školním hřišti (dodržování pravidel při jízdě na koloběžkách, kolech)
- dokáže se správně chovat při jízdě hromadným dopravním prostředkem
- dokáže pojmenovat jednotlivé členy rodiny
- dokáže seřadit členy rodiny podle stáří
- dokáže pojmenovat místnosti v bytě
- ví, kde bydlí a zná svou adresu
- dokáže se zorientovat ve vzdálenějším okolí školy – vycházka do města
- dokáže hovořit o své rodině, zná jména sourozenců
- rozlišuje pojmy blízko, daleko, před, za

BAREVNÝ PODZIM

Témata:

1. Okénko do podzimní přírody
   - podzimní měsíce
2. Ovoce a zelenina, vitamíny
   - práce na zahradě, v sadu, na poli – sklizeň

- ovoce a zelenina, druhy, zpracování
- praktická činnost – výroba ovocného salátu

3. Dary a barvy podzimní přírody
   - charakteristika podzimu, listnaté a jehličnaté stromy, podzimní plody
   - změny v přírodě
   - vítání podzimu
4. Každý někam patříme – město, obec, stát
   - místo, kde žijeme

Očekávané výstupy:

- dokáže pozorovat změny v přírodě a ví, proč k nim dochází
- na základě praktických činností dokáže rozlišit ovoce a zeleninu
- dokáže se zapojit do jejich zpracování
- dokáže je třídit podle druhu, velikosti, barvy
- dokáže utvořit skupinu s daným počtem prvků
- aktivně používá označení množství, málo, hodně, více, méně, stejně
- dokáže najít rozdíly mezi obrázky
- zvládne utvořit jednoduchou větu s daným slovem
- zvládne se zapojit do skupinových činností
- dokáže se orientovat v prostoru
- aktivně používá pojmy první, poslední, nahoře, dole
- dokáže pravidelně střídat barvy, tvary
- dokáže pojmenovat některé přírodniny
- pojmenuje obec, ve které bydlí, ve které chodí do školy
- pojmenuje název republiky

PROMĚNY PODZIMNÍ PŘÍRODY

Témata:

1. Podzimní počasí, péče o zdraví
   - změny počasí, zdraví
2. Podzim na zahradě a v lese
   - změna krajiny, podzimní krajina
   - stěhovaví ptáci
3. Zvířátka se připravují na zimu
   - příprava zvířátek na zimu

4. Dny v týdnu, roční období
    - dny v týdnu, volné dny
    - roční období

Očekávané výstupy:

- vnímá potřebu ochrany zdraví, zdravé výživy a aktivního pohybu
- rozlišuje, co zdraví prospívá a co škodí
- samostatně vyjadřuje myšlenky, pocity, nápady, úsudek, mínění ve vhodně zformulovaný
- změny jsou přirozené, samozřejmé – vše se okolo mění – porozumí změnám
- orientuje se v čase, prostoru
- aktivně naslouchá druhému

ZIMA

KDYŽ ROLNIČKY ZACINKAJÍ, JE ADVENTNÍ ČAS

Témata:

1. Mikuláš, čert, anděl
    - čerta my se nebojíme
    - lidové zvyky a tradice
    - období adventu
2. O dvanácti měsíčkách
3. Vánoce jsou tady, lidové tradice
    - Těšíme se na Vánoce
    - předvánoční období – přípravy v rodině na Vánoce
    - výroba dárků a přání
    - koledy

Očekávané výstupy:

- zvládne rozlišit dobro a zlo
- dokáže zachytit výtvarně svou představu
- chápe základní orientaci v rovině a prostoru
- dokáže vytvořit skupinu s daným počtem prvků, dokáže skupiny mezi sebou porovnat
- zvládne vytleskat jednoduchý rytmus a zapojí se do hudebně pohybové činnosti
- zvládne najít rozdíly mezi obrázky
- dokáže určit počet a délku slabik ve slově

- dokáže samostatně a čistě pracovat s nůžkami a lepidlem
- zapamatuje si jednoduchou koledu, doprovodí ji hrou na tělo
- zvládne určit první hlásku ve slově
- dokáže určit počet a délku hlásek
- zvládne porovnat množství
- zvládne třídit obrázky podle nadřazených pojmů
- samostatně se obléká do zimního oblečení

VYPRÁVĚNÍ PANÍ ZIMY

Témata:

1. My tři králové jdeme k vám
   - tradice
2. Zimní ledové království
   - jak vypadá příroda v zimě
3. Moje tělo, zdraví a nemoc, hygiena
   - hrajeme si na doktora
   - lidské tělo – stavba, funkce některých orgánů
   - nemoc x úraz
   - lidské smysly
   - handicapovaní spoluobčané – pomoc
4. Zimní radovánky, zimní sporty kraluje tu paní Zima
   - charakteristika zimního období
   - zimní sporty
   - stopy zvěře
   - pomoc zvířatům v zimě

Očekávané výstupy:

- všímá si změn v přírodě, dokáže je popsat
- zapojuje se do činností, které souvisejí s přikrmováním zvířat v zimě
- zapojuje se do experimentů se sněhem a ledem
- dodržuje pravidla při zimních sportech – neriskuje
- zvládne se podepsat, pozná své jméno mezi jinými
- dokáže si osvojit další slovní zásobu

- zvládne izolovat hlásku ve slově
- dbá na své zdraví – předcházením úrazů, dodržováním hygienických pravidel
- nemanipuluje s nebezpečnými předměty – ochrana smyslů
- dokáže se vcítit do potřeb handicapovaných spoluobčanů
- zvládne pomoci spolužákovi
- dokáže přivolat pomoc v případě úrazu

ZIMA JEŠTĚ NEKONČÍ

Témata:

1. Pohádkový čas
   - z pohádky do pohádky
   - naši pohádkoví kamarádi
   - pohádkový kvíz
   - návštěva knihovny
2. Masopust, karneval, tradice
   - Masopust – lidové tradice
3. Pomoc zvířatům v zimě
   - jak pomáháme zvířatům v zimě
   - stopy zvěře
4. Každý má své povolání, práci nebo zaměstnání
   - hádej, čím budu
   - povolání rodičů
   - ostatní profese, které děti znají
   - čím bych chtěl být Očekávané výstupy:

- dokáže v pohádce rozeznat dobro a zlo
- zvládne jednoduše reprodukovat pohádku
- dokáže se vhodně chovat v knihovně, na kulturním představení
- dokáže se soustředit na čtený text a zvládne v něm najít případné chyby
- osvojuje si další slovní zásobu
- zvládne používat číslice pro označení množství, pořadí v řadě
- dokáže izolovat poslední hlásku ve slově

- zvládne se zapojit do jednoduché dramatizace
- dokáže rozeznat některé stopy zvířat a ví, jak se o zvířata v zimě starat
- dokáže pojmenovat některé profese, dokáže přiřadit povoláním jejich pomůcky
- dokáže jednoduchou větou říci, co kdo dělá
- aktivně se zajímá o to, co dělají rodiče
- pochopí princip odčítání
- dokáže se orientovat na číselné ose do 7
- zvládá luštit hádanky
- dokáže najít rým ke slovu
- zvládá grafomotorické cviky
- dokáže rozdělit role při hře
- zvládne manipulaci s jednoduchými pracovními nástroji
- dokáže poznat některá tělesa

JARO

PŘIŠLO JARO

Témata:

1. Březen, za kamna vlezem
   - střídání ročních období, dny, týdny, měsíce
2. Vyrostla sněženka jarní květiny
   - vítání jara
3. Kniha je můj kamarád
   - pohádkové knihy
   - knihy s říkadly
4. Velikonoční tradice
   - charakteristika období
   - rychlení rostlin

Očekávané výstupy:

- dokáže vyjmenovat dny v týdnu, roční období
- ví, jaký je mezi ročními obdobími rozdíl

- dokáže se orientovat v prostoru
- běžně užívá pojmy před, za, nad, pod, uvnitř, vpravo, vlevo
- získává si pozitivní vztah k naší planetě
- dokáže při činnostech spolupracovat, zvládne se podřídit
- pochopí princip sčítání
- dokáže sestavit slovo z jednotlivých hlásek (syntéza)
- dokáže si povšimnout změn v přírodě
- zapojuje se aktivně do experimentování (rychlení rostlin)
- rozeznává některé jarní květiny
- zvládne si zapamatovat delší básničku
- ví, k čemu slouží rozpočítadlo
- bezpečně pozná geometrické tvary
- dokáže se orientovat na číselné ose do 9
- zvládá složitější grafomotorické cviky
- zvládne doprovodit písničku jednoduchou hrou na Orffovy nástroje
- bez problémů zvládá chůzi po vyvýšené ploše a ze schodů

PROBOUZÍME JARNÍ PŘÍRODU

Témata:

1. Půjdu k zápisu
   - upevňujeme své znalosti
2. Zvířátka a mláďátka
   - Hody, hody doprovody
   - lidové zvyky a tradice
   - soutěž o nejhezčí kraslici
3. Chráním tě Země
   - jak moc je důležitá ochrana životního prostředí
   - třídíme odpad
   - co všechno můžu udělat já sám
4. Dopravní prostředky

Očekávané výstupy:

- zvládne se naučit jednoduchou koledu
- zvládne vhodným způsobem dekorovat kraslici, dokáže vyprávět o prožitých Velikonocích
- dokáže rozlišit základní třídění odpadu a rozeznat, co přírodě škodí
- dokáže rozlišit a pojmenovat dopravní prostředky
- dokáže samostatně popsat jednoduchý předmět a jednoduchý děj
- má upevněny základní znalosti potřebné pro první třídu

ZELENÁ SE TRAVIČKA

Témata:

1. Louka plná květů
   - pozorování přírody
2. Kytička pro maminku, moje rodina výroba přání pro maminku
   - pomoc mamince v domácnosti
3. Jarní hry, říkanky a písničky hry venku i ve třídě
4. Živá a neživá příroda
   - pojďte s námi za zvířátky – velcí i ti maličcí
   - zvířata domácí a jejich mláďata
   - zvířata exotická
   - ZOO
   - rozdíl mezi živou a neživou přírodou

Očekávané výstupy:

- zvládne vyrobit jednoduché přání pro maminku
- dokáže o své mamince vhodně vyprávět v celých větách
- zvládne nakreslit postavu se všemi detaily
- aktivně se zapojuje do domácích prací – pomáháme mamince
- zvládne rozlišit umístění hlásky M ve slově (začátek, konec, uprostřed)
- zvládne dodržovat předem daná pravidla
- dokáže roztřídit zvířata podle místa pobytu, rozliší od sebe samce a samice podle typických znaků
- dokáže rozlišit živou a neživou přírodu

- dokáže vyjmenovat mláďata domácích zvířat
- rozliší některá zvířata podle zvuku
- překoná ostych při kontaktu s živými zvířaty
- dokáže bez problémů určit počet prvků ve skupině do 6
- určí číslo o 1 a o 2 menší, větší
- zvládá porovnávat podle množství, velikosti
- zvládne používat při výtvarných činnostech i méně tradiční materiály (přírodniny, druhotné suroviny)
- na otázku již odpovídá celou větou

  dokáže určit, co do řady nepatří, rozezná i drobné odlišnosti na dvou objektech
- dále si rozšiřuje slovní zásobu

LÉTO

LÉTO ŤUKÁ NA DVEŘE

Témata:

1. Děti slaví svátek
   - my a kamarádi z celého světa
   - MDD
   - děti z různých světadílů
   - vyhledávání informací v encyklopedii
   - výstavka obrázků o životě dětí v cizích zemích
2. Pramínek, potůček, řeka
   - u rybníka, řeky, potoka, moře
   - živočichové a rostliny v okolí vod
   - voda sladká a slaná – pokusy
3. Sluníčko už hřeje
   - co nás čeká v lese a na louce, hurá na prázdniny
   - charakteristika léta
   - letní květiny
   - lesní plody
   - hmyz na louce
   - kam pojedeme na prázdniny

- bezpečnost o prázdninách

4. Copak jsme se naučili

Očekávané výstupy:

- aktivně se zajímá o život v jiných zemích
- vyhledává informace v encyklopediích
- v textu dokáže najít informaci o daném tématu, přiřadí k ní obrázek
- zvládne vyhledat ukryté obrázky
- zvládne určit pokračování pravidelného střídání
- zvládá s dobrou přesností grafomotorické cviky
- chápe princip sčítání a odčítání
- zvládne doprovodit písničku jednoduchou hrou na rytmické nástroje
- aktivně se zapojuje do experimentování s vodou
- aktivně se zajímá o živočichy žijící u vody
- chápe důležitost dostatečného množství vody v přírodě, koloběh vody v přírodě
- neplýtvá zbytečně vodou
- respektuje pravidla při přesunech hromadnými prostředky
- rozšiřuje si i nadále slovní zásobu
- hovoří ve větách, dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje
- zvládá sebeobsluhu
- dokáže se postarat o své věci
- zvládá se pohybovat i v pro něj neznámém terénu
- neriskuje při přecházení vozovky
- zajímá se o hmyz v přírodě, aktivně se zapojí do výroby hmyzího hotelu
- dokáže formulovat, co je pro léto typické
- při skupinové práci se snaží rovnoměrně zapojit do činnosti
- dokáže v přírodě vyhledat rostlinu podle obrázku
- zvládá používat slova nadřazená
- bezpečně se orientuje na číselné ose 0 – 10

- dokáže určit první hlásku ve slově, počet a délku slabik
- pozná geometrické tvary a některá tělesa

Očekávaný vzdělávací přínos, získané kompetence

Obsah vzdělávání v přípravné třídě se řídí Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně - kulturní a environmentální. Tyto oblasti jsou nazvány:

1. DÍTĚ A JEHO TĚLO
2. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA, JAZYK A ŘEČ
3. DÍTĚ A TEN DRUHÝ
4. DÍTĚ A SPOLEČNOST
5. DÍTĚ A JEHO SVĚT

Na konci školního roku by dítě z přípravné třídy mělo získat tyto kompetence v daných oblastech:

Dítě a jeho tělo

- ☐ při běžném životě se snaží zachovávat správné držení těla
- ☐ má plně rozvinutou hrubou motoriku, zvládá plynulou chůzi, chůzi do i ze schodů, chůzi a běh v terénu, házení a chytání míče
- ☐ zvládá napodobit jednoduchý pohyb, který i zvládne sladit s hudbou
- ☐ vnímá a zkoumá své okolí pomocí všech smyslů
- ☐ je samostatné, zvládá přiměřeně věku sebeobsluhu, dokáže své věci udržet v pořádku
- ☐ zvládá bez problémů využívat předměty běžné denní potřeby, školní a výtvarné pomůcky, drobné hudební nástroje
- ☐ ví, co tělu prospívá a co mu škodí
- ☐ dokáže pojmenovat základní části lidského těla
- ☐ má povědomí o způsobech ochrany zdraví a v případě nebezpečí ví, kam se obrátit

Dítě a jeho psychika, jazyk a řeč

- ☐ samostatně se vyjadřuje, hovoří plynule ve větách, dokáže formulovat otázky a odpovědi
- ☐ dokáže sledovat čtený text, dokáže se v něm orientovat, odpovídá na jednoduché otázky

- ☐ zvládá se naučit nazpaměť krátký text – básničky, říkadla, písničky
- ☐ zvládá práci se slovy – počet a délka slabik, rozlišuje první a poslední hlásku
- ☐ dokáže popsat situaci, činnost podle obrázku i skutečnosti
- ☐ má zafixovaný pracovní postup zleva doprava a shora dolů
- ☐ pozná některá písmena, číslice, pozná své jméno
- ☐ zvládá rýmovat, hádá hádanky
- ☐ u dítěte je vzbuzen zájem o knihu
- ☐ při pozorování a poznávání záměrně využívá různých smyslů
- ☐ dokáže pojmenovat a využívat předměty běžné denní potřeby
- ☐ dokáže postupovat a učit se podle instrukcí a pokynů
- ☐ v oblasti elementární matematiky se dokáže orientovat v prostoru i rovině, dokáže určit a porovnávat množství, orientuje se v číselné řadě do 5, do 10, má vytvořenou představu o čísle
- ☐ částečně se dokáže orientovat v čase
- ☐ zapojuje se do tvořivých činností, ve kterých uplatňuje svou představivost a fantazii
- ☐ zvládne odloučení od rodičů na danou dobu
- ☐ dokáže ovlivnit své emoce při případném neúspěchu a nevyhovění osobnímu přání
- ☐ dokáže se soustředit na činnost a dokončit ji
- ☐ dokáže se vcítit do potřeb druhé osoby
- ☐ má kladný vztah k živé přírodě a věcem kolem sebe
- ☐ zvládá zachytit své zážitky a prožitky – např. formou výtvarného díla
- ☐ má vytvořen kladný vztah ke kulturním vystoupením a všemu krásnému kolem sebe

Dítě a ten druhý

- ☐ běžně komunikuje s dospělými, respektuje jejich postavení
- ☐ navazuje a udržuje dětská přátelství, dokáže pochopit přirozené odlišnosti mezi lidmi
- ☐ zvládá spolupracovat s vrstevníky, dokáže potlačit individuální přání
- ☐ vycítí potřebu pomoci slabšímu jedinci, nabídne mu pomoc
- ☐ upozorní na negativní chování mezi vrstevníky, není důvěřivé v jednání s cizími lidmi

Dítě a společnost

- má vytvořeny základní společenské návyky ve styku s dospělými a vrstevníky
- dokáže pochopit, že ne všichni tato pravidla respektují
- zvládá se řídit třídními pravidly
- zadaptovalo se na život ve školním prostředí, dokáže se podřídit kolektivu
- dokáže šetrně zacházet nejen se svými, ale i cizími věcmi, cizí věci se nesnaží si přivlastnit
- při kulturních představeních se dokáže soustředit na děj a pak jej jednoduše reprodukovat
- co dítě zaujme, dokáže výtvarně vyjádřit, v dítěti je probouzeno hudební cítění

Dítě a svět

- zvládá se orientovat ve svém okolí, zná své jméno, bydliště, zná cestu do školy
- dokáže zvládnout a vyřešit jednoduché situace v běžném životě, ví, koho požádat o pomoc
- všímá si změn ve svém okolí
- postupně si vytváří základní znalosti z oblasti přírody, techniky, společnosti a kultury, které bude postupně prohlubovat
- je vedeno k péči o životní prostředí, ví, proč je důležité o ně pečovat

Formy vzdělávání

Metody a formy práce v přípravné třídě vycházejí ze specifických požadavků na práci s těmito dětmi. Většina z těchto metod i forem práce je individualizována dle specifických potřeb jednotlivých dětí (děti s odlišným mateřským jazykem, děti s podpůrnými opatřeními, děti s logopedickými vadami).

Dle potřeb dětí se během dne pracuje formou rozhovoru, vyprávění, popisu obrázku, činnostního a kooperativního učení, pozorování situací, změn kolem sebe, změn v přírodě – děti experimentují s různými materiály a přírodninami. Častou formou vzdělávání je i vycházka. Nedílnou součástí vzdělávání v přípravné třídě je i dramatizace, námětová hra, pravidelnou součástí výuky je práce s interaktivní tabulí. Rozvoj kreativity umožňuje dětem práce v keramické dílně.

Metody a formy práce

Nejčastěji používané metody a formy práce v přípravné třídě můžeme rozdělit do několika oblastí:

- spontánní činnosti: námětové hry, konstruktivní hry, napodobivé hry, manipulační hry a výtvarné činnosti

- řízené činnosti: při dopoledních činnostech rozvíjejících dítě a jeho schopnosti učení v rámci ŠVP. Jedná se činnostní učení, skupinovou práci, výklad, experimentování, prožitkové učení, frontální činnosti, individuální činnosti, dramatizace, řízený rozhovor, hudebně pohybové činnosti
- relaxační a odpočinkové činnosti: poslech pohádky, poslech relaxační hudby, tělovýchovná chvilka. Tyto činnosti probíhají dle momentální kondice dětí, lze je zařadit podle potřeba v průběhu dne.
- nadstandardní aktivity: vystoupení pro žáky školy a rodiče, společné akce s žáky prvních ročníků, využití počítačové učebny

Možná rizika při plnění výchovně vzdělávacího programu

- nepravidelná docházka do přípravného ročníku
- špatná spolupráce s rodiči
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dětí – zatajení informací rodiči
- omezené množství pomůcek pro některou z oblastí

Evaluace a hodnocení dětí

Hodnocení konkrétních denních činností probíhá formou hodnotících razítek do žákovského notýsku. Hodnocení integrovaného bloku provádí třídní učitelka po jeho ukončení. Součástí hodnocení je i sebehodnocení, které umožňuje dětem poznání sebe samých a poskytování zpětné vazby.

Hodnocení individuálních výsledků dětí je součástí třídní dokumentace na diagnostickém záznamovém archu, obsahujícím vstupní diagnostiku se zjištěním konkrétních vzdělávacích potřeb dítěte.

Čtvrtletní evaluace probíhá na pedagogické radě, kde je upozorněno na děti problematické, na děti, kterým byl zpracován Plán pedagogické podpory (PLPP) a které bude nutno následně odeslat na vyšetření do PPP, na špatnou spolupráci s rodiči. Pololetní a závěrečné hodnocení dětí je formulováno krátkým slovním hodnocením.

O každém dítěti je na závěr školního roku vypracována zpráva, kde jsou zhodnoceny výsledky jeho předškolního vzdělávání. Tato zpráva se předá rodičům dítěte a je také založena v dokumentaci školy.

Každé dítě má svou složku s vyplněnými pracovními listy a výtvarnými pracemi. Za vzdělávání v přípravném ročníku plně odpovídá třídní učitelka v dané třídě.

Přechod dětí přípravného ročníku do 1. ročníku ZŠ je konzultován během podzimních měsíců s učitelkami 1. ročníku a je umožněno vyučujícím přípravného ročníku absolvovat hospitační činnost v 1. ročníku zaměřenou na adaptaci těchto dětí.